

Torbjörn Tännsjö

ETIK- PROFESSORN

fri tanke

Innehåll

<i>Tack</i>	• 7
<i>Förord</i>	• 10
<i>Alf Svensson och andra ilskna kritiker</i>	• 12
<i>En kollapsad lunga</i>	• 35
<i>Dicksonsgatan 4</i>	• 48
<i>Nya kolleger</i>	• 60
<i>Elitidrott och förakt för svaghet</i>	• 70
<i>Några ronder om dopning med Paulo Roberto</i>	• 85
<i>Den avskryvda slutsatsen</i>	• 95
<i>Fördomsfria tankar kring abort</i>	• 106
<i>Tvång i vården</i>	• 118
<i>Terminal sedering som kompromiss</i>	• 133
<i>Dödshjälp</i>	• 149
<i>Död och transplantation</i>	• 165
<i>Yrkesförbud på KI</i>	• 187
<i>Från Sahlgrenska akademins höjder till KI:s rövhål</i>	• 204
<i>Den mest förbjudna tanken</i>	• 234
<i>Döden</i>	• 244
<i>Mänsklighetens framtid</i>	• 265
<i>Epilog: Emeriterad rabulist</i>	• 278

Förord

”ETIKPROFESSORN” HAR JAG kallat del två av min intellektuella memoar. Likt ”Vänsterdocenten” är det en beteckning jag fått av andra, inget jag själv valt. Men medan jag känt mig stolt då jag kallats vänsterdocent har jag alltid känt mig lätt besvärad då jag kallats etikprofessor. Någon gång har det varit riktigt illa, särskilt då löpsedlarna i vårt land talade om en etikprofessor från Västsverige som trakasserat unga kvinnor sexuellt på nattbussen. Många trodde att det var på mig löpsedlarna syftade. Detta förvånade inte, då den beskrivningen passade in på mig och endast på mig. Det var vad man brukar kalla en bestämmd beskrivning. Jag var oskyldig, mer om detta senare, men detta var förstås extremt. Redan att i vardagslag kallas ”etiker” har fyllt mig med obehag. Jag är inte helt säker på varför men om någon presenterar mig som ”etiker” brukar jag alltid korrigerar att jag är ”praktisk filosof” och inget annat. Detta epitet har jag inget emot. Vad är då felet med ”etiker”?

En del av förklaringen är nog att teologer i vårt land lagt beslag på beteckningen ”etiker”. Men bästa förklaringen till mitt obehag är nog ändå att jag kommit att förstå hur de man kallar etiker i vårt samhälle, såväl filosofer som teologer, fått skapa en lång rad roller, vilka ofta är problematiska. Saken blir inte bättre av att jag själv kommit att spela flera av dessa roller och

ibland också på ett problematiskt sätt – som vi kommer att se i denna bok. Det är enklare att kalla sig praktisk filosof och att inte lämna det skyddade elfenbenstorn som universitetsmiljön tillhandahåller, vare sig för offentliga framträdanden eller för uppdrag inom olika samhällsorgan där just ”etiker” är vad som efterfrågas.

Då jag ändå ofta trätt ut ur den avskilda universitetsmiljön och tagit plats både i offentligheten och i vissa samhällsorgan får jag väl skylla mig själv. Därför tar jag till mig också detta epitet och försöker vända det till något i huvudsak gott, trots allt. På samma sätt som man kan vara stolt böj eller stolt flata kan man vara stolt etikprofessor. Det är i vart fall vad jag försöker vara.